

#SEGPoI – Toespraak 25 05 2021

Mevrouw de Minister,
Geachte aanwezigen,

De Staten-generaal van de Politie moet naast de uitdagingen detecteren ook beleidsaanbevelingen bepalen voor een toekomstige politie 'De Politie 3.0'.

De finaliteit is ambitieus.

Diverse items en beleidsthema's zullen aan bod komen in de volgende maanden.

We moeten 'ons' tijdens deze Staten-generaal van de politie als politiemangers opnieuw uitvinden. Onze geïntegreerde politie stagneerde te lang en dit sinds 2001. De realiteit is dat we als politie in een totaal andere wereld leven dan 20 jaar geleden. Waar vroeger 'bepaalde dingen anders doen' als innovatie kon gelden, moeten we nu zaken radicaal herdenken. Het komt erop aan nieuwe veiligheidsinitiatieven te nemen.

Ik heb dan ook een aantal kritische succesfactoren opgeschaald (cfr Rik Vera) om via deze Staten-generaal van de politie op een succesvolle manier na te denken over de toekomst van onze politieorganisatie

Principe 1: Onze politieorganisatie laat zich vangen door 'valse grenzen'

Je kunt niet verwachten dat onze politieorganisatie ingrijpend evolueert als we tegelijk blijven vasthouden aan oude politie-filosofieën. Onze huidige politiestructuur is niet geconcipieerd voor innovatie. Onze huidige politieorganisatie focust zich in de eerste plaats op veiligheid, tevredenheid en energie-efficiëntie. Te graag geloven wij dat we nieuwe dingen kunnen realiseren met weinig inspanning en verandering. Het volstaat dan ook niet langer om 'Out of the box' te denken om de nieuwe maatschappelijke veiligheidsproblemen te gaan bestrijden. Het gaat veel verder dan dat. Er is simpelweg geen box meer.

Principe 2: Onze politieorganisatie gebruikt enkel wat ze kent, maar durft sedert zijn implementatie in 2001 amper te experimenteren.

Dit principe betekent niet dat we alles wat we weten zomaar over boord moeten gooien. Denk daarbij niet dat we met deze Staten-generaal van de politie voortdurend het wiel opnieuw moeten uitvinden.

We moeten wél verder kijken dan de eigen vertrouwde politie-omgeving! We moeten onderzoeken wat andere politie- en veiligheidsorganisaties maar ook andere sectoren hebben bereikt en nagaan of hun realisaties iets kunnen betekenen voor ons eigen politiemodel.

We zouden verrast zijn hoeveel ideeën er zomaar voor het rapen liggen. Het volstaat onze ogen open te houden, naast een portie lef om nieuwe dingen te proberen.

Principe 3: Onze politieorganisatie, ons geïntegreerd businessmodel as such is niet wendbaar genoeg, we moeten een dynamischer evenwicht nastreven.

Werkt een politieproces goed? Prima zo. We hoeven niet te veranderen om te veranderen; dit werkt alleen maar contra-productief. Want obsessief omgaan met innovatie binnen een politieorganisatie is ook ongezond. Als we te veel in één keer willen veranderen, verliezen we de fundering die de stabiliteit van ons geïntegreerd politiemodel bepaalt en het draagvlak bij onze medewerkers.

De kunst bestaat erin, niet al te krampachtig, vast te houden aan onze traditionele werking. Want dit leidde er voorheen toe dat onze politieorganisatie te rigide is geworden en dat we niet meer adequaat reageerden op de veranderingen in de Maatschappij en nieuwe veiligheidsfenomenen.

We moeten met deze Staten-generaal op weg naar een zoektocht van de juiste dynamische balans binnen ons politiemodel.

Daar waar slimme technologie en een nieuw organisatie elkaar versterken kan men een veel krachtiger aanpak van de veiligheidsproblemen bewerkstelligen

Principe 4: De toekomst van onze politieorganisatie begint vandaag!

The best way to predict the future, is to create it!

We mogen niet langer uitstellen tot morgen wat we vandaag kunnen doen. Onze politieorganisatie mag niet stilstaan. We moeten als geïntegreerde politie dan ook minder passief in de wereld staan. We moeten zelf mede onze omgeving scheppen binnen de veranderende maatschappij.

We zullen de veranderingen accepteren zoals ze op ons afkomen, maar als politieverantwoordelijken moeten we er wel voor zorgen dat de veranderingen op ons afkomen zoals we ze graag zouden willen zien.

Vergeet niet dat de maatschappelijke veiligheidsproblemen, maar ook andere organisaties en sectoren (zoals de private veiligheid)- én bovenal - de burgers al die tijd al lang niet meer zijn wat ze 20 jaar geleden waren. De evolutie is zo snel dat de toekomst hier sneller zal zijn dan we denken.

Principe 5: Onze politieorganisatie moet mikken op de maan!

We moeten ons hoeden dat de Staten-generaal van de politie verwordt tot een eindpunt. We moeten met ons politiemodel snel en grondig willen evolueren. We moeten dan ook durven mikken op de maan; denken en handelen in “moon shots” zoals Google doet. Want vandaag zijn het niet langer de grote organisaties die de kleintjes verslaan. Het zijn de snelle die de trage te vlug af zijn.

Snelheid/technologie/innovatie zijn bij de aanpak van de nieuwe maatschappelijke problemen één van de belangrijkste concurrentiële voordelen.

Principe 6: Innovatie moet een virus worden voor onze politieorganisatie.

We kunnen maar echt diepgaand innoveren wanneer onze hele politieorganisatie in het verhaal mee stapt, zowel lokale als federale politie, maar ook wetenschappers, vakorganisaties én overheden.

Wanneer we de volgende maanden mikken op de maan, dan doen we dit niet in een besloten innovatieclubje.

We moeten er voor zorgen dat onze inspanningen zich als een virus doorheen de hele politieorganisatie verspreiden. Innovatie is geen ‘afdeling’. Het is een mind-set die een integraal deel uit moet maken van de bedrijfscultuur van de politie. Innovatie moet door de aders van iedere medewerker stromen. Alleen op die manier blijft onze politieorganisatie voldoende flexibel en aanpasbaar om ook overmorgen te overleven en nieuwe fenomenen performant aan te pakken.

En principe 7: When you give peanuts, you will get monkeys. Innovatie is not for free en vereist financiële middelen.

De afgelopen 20 jaar ontbrak het de geïntegreerde politie niet altijd aan visie. Het ontbrak ons ook aan een performant financieringssysteem en aan politieke moed van onze overheden.

Onderwijs, personeelsbeleid met specifieke profielen, statuut, technologie, aantrekkelijke werkgever zijn onlosmakelijk verbonden aan financiële middelen. En de eerlijkheid gebiedt mij als vertegenwoordiger van het Coördinatiecomité geïntegreerde politie te melden dat vanuit de overheid men hier schromelijk in tekort schoot. Het ontbrak aan moed om de politieorganisatie de financiële hefboom te leveren voor de evolutie naar een competitieve organisatie. Ook wat betreft ons wetgevend kader. Deze Staten-generaal van politie zal ook daar een antwoord op moeten bieden.

Mevrouw de Minister,
Geachte aanwezigen

Een politieorganisatie leiden, dit is hard werk. En dit doen we allen samen: overheden, leidinggevenden, medewerkers, vakorganisaties en wetenschappers.

We juichen dit initiatief van de Minister van Binnenlandse Zaken toe. En we hopen dat de Staten-generaal van Politie in het komend jaar het beginpunt zal zijn van een disruptieve, innovatieve en technologische aanpak voor onze politieorganisatie met als doel een attractievere werkgever, een kwalitatiever statuut en een performantere benadering van ons veiligheidsbeleid.

Nicholas Paelinck
Voorzitter Vaste Commissie van de Lokale Politie